

Bilaga 3. Modellavtal Resandeincitamentsavtal/Buss

AVTALSPROCESSEN

**Beslutad av branschorganisationerna
Juni 2010**

MODELLAVTAL
BUSS

RESANDEINCITAMENTSAVTAL

mellan

Beställare A

och

Trafikföretag B

avseende

[Trafikobjekt]

Innehållsförteckning:

1.	Bakgrund	4
2.	Definitioner.....	5
3.	Avtalsinnehåll och prioritet.....	5
4.	Övergripande mål	6
5.	Avtalets omfattning	6
6.	Trafikföretagets ersättning etc.	6
7.	Krav och förutsättningar på utförandet	8
8.	Kvalitet avseende utförandet	13
9.	Biljetthantering och intäkter	13
10.	Tidtabells- och utbudsplanering.....	14
11.	Uppföljning av utförandet av Trafikuppdraget.....	14
12.	Miljö	16
13.	Anpassning för funktionshindrade	16
14.	Stationer , hållplatser och terminaler	17
16	Marknadsföring	17
17	Information till resenärer samt informationsinsamling	17
18	Reklamationer.....	18
19	Hittegods.....	18
20	Beställningstrafik.....	18
21	Viten.....	18
22	Väsentliga och oförutsebara förändringar.....	19
23	Avtalstid och uppsägning.....	19
24	Ansvar och ansvarsbegränsningar	20
25	Sekretess.....	20
26	Överlåtelse av Avtalet.....	21
27	Ändringar och tillägg	21
28	Meddelanden	21
29	Force Majeure.....	21
30	Tillämplig lag.....	22
31	Tvistelösning.....	22

Bilageförteckning:

Bilaga [Använd korsreferens vid bilagenumereringen, se hjälptext]

[Gå vidare med TAB för att skapa utrymme för ny bilaga]

RESANDEINCITAMENTSAVTAL

Detta resandeincitamentsavtal ("**Avtalet**") har den [●] 2010 ("**Avtalsdagen**") träffats mellan, å ena sidan

(i) [●], org. nr [●], nedan kallad ("**Beställaren**"); samt å andra sidan:

(ii) [●], org. nr [●], nedan kallad ("**Trafikföretaget**")

(i) och (ii) benämns i detta Avtal envar för "**Part**" och gemensamt för "**Parterna**"

1. Bakgrund

- 1.1 Kollektivtrafikbranschen har enats om att fördubbla marknadsandel och resande som strategiskt viktiga mål på vägen mot visionen om kollektivtrafiken som en självklar del av resandet i ett hållbart samhälle. Detta förutsätter att branschens aktörer satsar på avtalsformer som driver i riktning mot ökat resande och resurseffektivitet, vilket kommer till uttryck i den branschgemensamma rapporten "Avtalsprocessen, från plan till avtal, maj 2010"
- 1.2 Beställaren är trafikhuvudman i [●] med uppgift att driva och utveckla kollektivtrafiken i ett sammanhängande trafiksystem inom sitt område. I egenskap av trafikhuvudman är Beställaren upphandlande enhet och beställare av den trafik som kontrakteras genom Avtalet. Beställaren har därutöver intresse av att kontinuerligt utveckla trafiken mot ett ökat antal resande och en hög kvalitet i utförandet av trafiken.
- 1.3 Trafikföretaget är ett företag med erfarenhet och kompetens av att utföra sådan kollektivtrafik som Beställaren har upphandlat och som kommer till uttryck i detta Avtal. Utöver det uppdrag Trafikföretaget erhållit genom Avtalet har Trafikföretaget ett intresse av att kollektivtrafiken i området för Avtalet utvecklas mot ett ökat antal resande. Trafikföretaget har därför också ett intresse av att medverka i utvecklingen av kollektivtrafiken inom Beställarens område.
- 1.4 Det är Parternas gemensamma intention att kollektivtrafiken skall vara en självklar del av resandet i ett hållbart samhälle. Vidare är det Parternas gemensamma övergripande mål att öka antalet resande inom kollektivtrafiken med en kvalitet som skapar förtroende hos resenärerna och bygger ett starkt varumärke för kollektivtrafiken i det geografiska område som omfattas av detta Avtal.
- 1.5 Parternas gemensamma övergripande mål att öka antalet resande inom kollektivtrafiken i det geografiska område som omfattas av detta Avtal utgör del av kollektivtrafikbranschens handlingsplan "Affärsmodell för fördubblad kollektivtrafik" och branschens övergripande mål att fördubbla resandet med kollektivtrafik i Sverige under perioden 2006 till 2020.
- 1.6 Parterna skall vid utförandet av kollektivtrafik enligt detta Avtal i första hand beakta resenärernas perspektiv. Parterna är överens om att en förutsättning för att nå ett ökat antal resande inom kollektivtrafiken är att den kollektivtrafik som bedrivs inom uppdraget som Trafikföretaget erhållit genom detta Avtal är

tillgänglig, tillförlitlig, enkel, trygg och säker samt att man är lyhörd inför resenärernas behov.

1.7 Trafikföretaget är medvetet om att andra trafikföretag är oförhindrade att bedriva konkurrerande och/eller kompletterande trafik inom det geografiska område som omfattas av detta Avtal. Sådana trafikföretag äger rätt att delta i samarbete avseende informationssystem med reseplanerarfunktion, hållplatser och bytespunkter. Dock krävs samråd med Trafikföretaget innan sådant samarbete påbörjas. Vid sådant samarbete mellan Trafikföretaget, annat trafikföretag och Beställaren skall skäligen beaktas att Trafikföretaget kan utföra sina åtaganden enligt detta Avtal.

1.8 Mot bakgrund av ovanstående har Parterna denna dag ingått Avtalet på följande villkor.

2. Definitioner

2.1 Följande begrepp skall, oavsett om de används i plural eller singular, i bestämd eller obestämd form, ha nedanstående innebörd när de anges med versal begynnelsebokstav.

2.1.1 "Avtalet" Avser detta avtal jämte samtliga bilagor.

2.1.2 " " Avser... *[Kompletteras med ytterligare definitioner för att skapa tydlighet].*

3. Avtalsinnehåll och prioritet

3.1 Avtalet utgörs av detta huvuddokument och de bilagor till vilka Avtalet hänvisar.

3.2 Avtalet är Parternas fullständiga reglering av formerna för sin tänkta samverkan. Alla skriftliga och muntliga åtaganden och utfästelser som har föregått Avtalet ersätts av innehållet i Avtalet. Hur parterna praktiskt skall arbeta inom avtalet framgår i ett Samverkansavtal, se punkt 4.1.

3.3 Om det förekommer motstridigheter mellan de handlingar som tillsammans utgör Avtalet skall följande rangordning mellan detta huvuddokument och bilagorna gälla:

(i) [Huvuddokument inkluderande sidoavtal till detta avtal(*anges*)]

(ii) [Trafikbeskrivning]

(iii) [Exempelvis Buss 2010]

(iv) [Exempelvis Branschgemensamma Miljöprogram]

[Ev. ytterligare bilagor] *[Kommentar: Utgångspunkten är dock att begränsa antalet detaljstyrande bilagor.]*

4. Övergripande mål

- 4.1 Som anges i punkt 1 är Parterna överens om att de övergripande målen är att öka antalet resande inom kollektivtrafiken i det geografiska område som omfattas av detta Avtal. För att ytterligare driva samarbetet mot detta mål har Parterna denna dag även ingått ett Samverkansavtal, bilaga [•] för att närmare reglera samarbetet mellan Parterna.
- 4.2 *[Ange avtalsspecifik överenskommen procentuell ökning per år och under avtalstiden]*
- 4.3 För det fall ovanstående mål inte uppfylls skall Trafikföretaget och Beställaren genomföra en analys av varför målen ej har uppfyllts samt upprätta en åtgärdsplan. Parterna skall mot bakgrund av denna åtgärdsplan diskutera vilka åtgärder som bör vidtas av Parterna för att öka antalet resande.

5. Avtalets omfattning

- 5.1 Trafikuppdragets art och omfattning framgår av bilaga [•], varvid det särskilt hänvisas till den trafikbeskrivning som ligger som en del av nämnda bilaga.
- 5.2 Trafikföretaget och Beställaren skall kontinuerligt under avtalsperioden samråda kring hur Trafikuppdraget skall genomföras för att på bästa sätt öka antalet resande.
- 5.3 Trafikföretaget skall utföra Trafikuppdraget enligt villkoren i Avtalet och därvid i första hand beakta resenärernas perspektiv.

6. Trafikföretagets ersättning etc.

- 6.1 *Ersättning*
- 6.1.1 Trafikföretagets ersättning för utförandet av Trafikuppdraget består av en fast och en rörlig del.
- 6.1.2 Den rörliga delen utgörs av ersättning per registrerat resande och utgör vid Avtalet ingående (*väsentlig del av kontraktets omsättning, minst 25%*) procent av den totala ersättningen. Färdbevis som ej kan registreras skall avräknas enligt överenskommen rutin. Parterna är införstådda med att antalet resande under Avtalstiden kan komma att förändras och är därmed överens om att den rörliga delen av ersättningen skall förändras i motsvarande mån.
- 6.1.3 Den fasta delen av ersättningen vid Avtalets ingående uppgår till *[Belopp]* kronor baserat på Avtalets upphandlade trafik. Om Beställaren vill förändra den upphandlade trafiken som framgår av bilaga [•] skall följande förändringspriser tillämpas:

[Belopp] kronor/tidtabellskilometer

[Belopp] kronor/tidtabellstimma

[Belopp] kronor/fordon per fordonstyp

[Belopp] kronor/kilometer planerad förstärkningstrafik

[Belopp] kronor/kilometer oplanerad förstärkningstrafik

- 6.1.4 Övriga intäkter, såsom reklamintäkter och intäkter från försäljning av annat än färdbevis ombord på fordonen skall tillfalla Trafikföretaget.
- 6.2 Trafikföretaget skall på uppdrag av Beställaren och efter avrop av Beställaren, inom ramen för Trafikbeställningen, utföra nödvändig Förstärkningstrafik med buss. Ekonomisk ersättning för Förstärkningstrafik ersätts med särskilt pris som framgår under 6.1, dock med en minsta ersättning om tre timmar.
- 6.3 Om förstärkningstrafiken innebär att antal Dimensionerade fordon enligt Trafikbeställningen överskrids skall ersättning för överstigande fordon utgå såsom om den nödvändiga fordonsresursen beställts i samband med Trafikbeställningen. Förstärkningsfordonet skall i dessa fall så långt möjligt överensstämma med Avtalets kravspecifikation avseende bussar.
- 6.4 Trafikförändringar på Beställarens initiativ som föranleds av förändringar av Tidtabell som har sin grund i en Trafikbeställning som sker senare än [antal rek. 2 månader] månader före trafikstart skall anses vara oplanerad trafik under 2 månader.
- 6.5 Beställaren skall ha rätt att inför varje Tidtabellperiod utöka den totala Trafikvolymen i Avtalet. Sådana ändringar måste ske inom Avtalets Frivolym. Högsta tillåtna Frivolymförändring skall vara 10 % per år och 20 % under Avtalstiden. Frivolymberäkningen sker med utgångspunkt av tidtabellskilometer och antalet dimensionerade fordon per typ. Om Beställaren önskar förändra frivolymen mer än ovanstående skall detta regleras i särskild förhandling mellan parterna.
- 6.6 *Indexmodell*
- 6.6.1 Den fasta ersättningen enligt punkt 6.1 skall justeras månadsvis enligt följande indexberäkning:

Index	Förklaring	Vikt (andel)	Bas-månad	Index
AKI	SCB Arbetskostnadsindex för arbetare i privat sektor (totalindex, B-S exkl O), preliminära värden	50-60 % % enligt anbud	xxxxx	x
KPI	SCB Konsumentprisindex	5-10 % % enligt anbud	xxxxxx	x
PPI	SCB Producentprisindex PPI för dieselolja	10-20 % % enligt anbud	xxxxxx	x

ITPI	ITPI 34+35, exkl 35.1 transportmedel utom fartyg och båtar ev. ett ränteindex som helt eller delvis ersätter denna komponent	20-25 % % enligt anbud	xxxxxx	x
------	--	------------------------------	--------	---

6.6.2 Indexberäkning skall ske med följande formel:

$$I_{\text{vägt}} = \text{Vikt}_{\text{AKI}}/100 \times (\text{AKI}_{\text{akt}}/\text{AKI}_{\text{bas}}) + \text{Vikt}_{\text{KPI}}/100 \times (\text{KPI}_{\text{akt}}/\text{KPI}_{\text{bas}}) + \text{Vikt}_{\text{PPI}}/100 \times (\text{PPI}_{\text{akt}}/\text{PPI}_{\text{bas}}) + \text{Vikt}_{\text{ITPI}}/100 \times (\text{ITPI}_{\text{akt}}/\text{ITPI}_{\text{bas}})$$

6.6.3 Basmånad skall vara [månad år] [Basmånadens indexutfall skall var känd vid tidpunkten för ingivandet av anbude].

6.6.4 Ovan angivna index skall tillämpas både på den fasta ersättningen och den rörliga ersättningen i enlighet med detta avtal.

6.6.5 För det fall delkomponent i indexkorgen upphör att publiceras skall denna komponent ersättas med ett likvärdigt index som rekommenderas gemensamt av Beställarens branschorganisation Svensk Kollektivtrafik och Bussbranschens Riksförbund.

6.6.6 Kostnader och intäkter som påverkar den i avtalet aktuella verksamheten och som inte får genomslag i index skall hanteras av Indexrådet för rekommendation.

6.7 Fakturering och utbetalning

6.7.1 Fakturering skall ske månadsvis den 5:e i den månad som trafiken utförts med 1/12 av den årliga ersättningen, inkluderande såväl den fasta delen som den rörliga delen efter prognos.

6.7.2 Underlag för hantering av avvikelser, inklusive trafikförändringar, förstärkningstrafik och viten, skall lämnas till Beställaren senast den 5:e i månaden efter trafikeringsmånaden samtidigt med fakturan för den efterföljande trafikeringsmånaden.

6.7.3 Expeditions-, service eller faktureringsavgift skall inte betalas av Beställaren.

6.7.4 Beställaren skall betala 75 % av utställd faktura senast den 21:e i månaden i trafikeringsmånaden. Resterande 25 % av utställd faktura skall betalas av Beställaren senast den 21:e i månaden efter trafikeringsmånaden under förutsättning att fullständig rapportering lämnats avseende avvikelser.

6.7.5 Vid dröjsmål med betalningar skall dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) utgå.

7. Krav och förutsättningar på utförandet

7.1 Trafikföretaget

7.1.1 Lagar och myndighetskrav

Trafikföretaget ansvarar för att alla lagar och krav som uppställs av myndigheter, innefattande med inte begränsat till antidiskriminerings-, säkerhets-, miljö-,

arbetsmiljö- och arbetarskyddskrav efterlevs. Trafikföretaget skall vid utförandet av Trafikuppdraget även beakta FN:s konvention om barnets rättigheter.

7.1.2 Trafiktillstånd och företagskontroll

7.1.2.1 Trafikföretaget skall inneha samtliga erforderliga tillstånd och godkännanden från myndigheter för utförande av Trafikuppdraget innefattande men inte begränsat till trafiktillstånd/licens enligt yrkestrafiklagen (1988:263) alternativt enligt järnvägslagen (2004:519).

7.1.2.2 Trafikföretaget skall vara registrerat för F- eller FA-skatt (som tillämpligt).

7.1.2.3 Beställaren skall kontrollera att förutsättningarna i punkterna **Fel! Hittar inte referenskölla.** är uppfyllda innan Avtalet undertecknas samt löpande under avtalstiden.

7.1.3 Underentreprenörer

7.1.3.1 Trafikföretaget äger rätt att efter Beställarens godkännande anlita underentreprenör.

7.1.3.2 Trafikföretaget skall anmäla till Beställaren om en underentreprenör anlitas. Sådan anmälan skall ske inom skälig tid före det att en underentreprenör anlitas. Beställaren skall godkänna vald underentreprenör om inte särskilda skäl föreligger däremot.

7.1.3.3 Trafikföretaget får enbart anlita underentreprenör som är kvalificerad vid upphandlingen. Måste en underentreprenör bytas ut under avtalstiden får underentreprenör enbart ersättas av företag som uppfyller kraven för kvalificering. Trafikföretaget skall inge till beställaren erforderliga underlag för prövning av underleverantör.

7.1.3.4 Trafikföretaget svarar för underentreprenörens utförande av trafik och fullgörande av Beställarens krav och övriga förpliktelser enligt detta Avtal såsom för sitt eget uppdrag.

7.1.4 Försäkringar

Trafikföretaget skall inneha erforderliga trafikförsäkringar och övriga företagar- och ansvarsförsäkringar för utförande av Trafikuppdraget.

7.2 *Personal*

7.2.1 Allmänt

7.2.1.1 Trafikföretagets anställda är Beställarens huvudsakliga kontaktyta mot resenärerna och den absolut viktigaste resursen i arbetet att skapa goda relationer med resenärerna och allmänheten. Det är av största vikt att Trafikbolagets anställda rekryteras, utbildas och fortbildas så att bästa förutsättningar skapas för ett säkert, miljövänligt, serviceinriktat och kundorienterat trafiksystem, samt får kännedom om Trafikföretagets åtaganden enligt detta Avtal. I övrigt se Bilaga [Övriga bestämmelser under denna punkt läggs lämpligen i en särskild bilaga.]

7.2.2 Personalansvar

- 7.2.2.1 *Trafikföretaget skall ansvara för att löner, sociala avgifter och andra avtalsenliga eller lagstadgade löneomkostnader och övriga kostnader och avgifter betalas avseende samtlig personal anställd av Trafikföretaget.*
- 7.2.2.2 *Trafikföretaget ansvarar för att anställda som används vid utförande av Trafikuppdraget uppfyller Avtalets krav och har erforderlig behörighet att utföra tilldelade arbetsuppgifter. Trafikföretaget ansvarar även för att arbetstidsregler i gällande lagar och författningar tillämpas och efterlevs.*
- 7.2.3 *Drogfrihet*
- Trafikföretaget ansvarar för att säkerställa absolut drogfrihet bland Trafikföretagets anställda. Ett effektivt arbete mot droganvändning i trafiken och i verksamheten skall innefatta en uttalad drogpolicy, personalutbildning, drogtest vid anställning och slumpvis och oannonserade drogtest under tjänstgöring.*
- 7.2.4 *Medicinsk status*
- 7.2.4.1 *Trafikföretaget ansvarar för att förare och har en medicinsk status som gör att denne kan utföra sin tilldelade tjänst trafiksäkert och med hög kvalitet.*
- 7.2.4.2 *Trafikföretaget ansvarar för att förarens medicinska status följs upp enligt vid var tid gällande regelverk . Förare som fyllt 65 år skall, tidigast två månader före och senast på 65-årsdagen, genomgå medicinsk kontroll och godkännas vid denna kontroll. De medicinska kraven i en sådan kontroll skall motsvara vad som anges för grupp II och III i Vägverkets författningssamling VVFS 1996:200.*
- 7.2.5 *Avseende förare som har fyllt 65 år skall medicinsk kontroll, med godkänt resultat, ske minst vartannat år för att föraren skall tillåtas utföra uppdrag enligt detta Avtal*
- 7.2.6 *Språkliga krav*
- Trafikföretagets anställda som har kundkontakt liksom anställda som har kontakt med Beställaren skall behärska det svenska språket.*
- 7.2.7 *Utbildning*
- 7.2.7.1 *Trafikföretaget ansvarar för att anställd personal utbildas och fortbildas så att de har tillräckliga kunskaper om Trafikuppdraget innefattande med inte begränsat till kvalitet, miljö, trafiksäkerhet, kundservice, tekniska system, linjenät, trafikutbud, biljettsystem och kommunikationsradio.*
- 7.2.7.2 *Detta Avtal möjliggör vidareutbildning, vid behov, i Beställarens regi av Trafikföretagets berörda anställda om ca 8 timmar per anställd och år. Ersättning skall utgå med belopp motsvarande pris per bussförare enligt detta Avtal.*
- 7.2.8 *Allergier etc.*
- 7.2.8.1 *Anställda som har kundkontakt skall undvika faktorer som kan påverka allergiska reaktioner.*
- 7.2.8.2 *Rökning är inte tillåten i, eller i omedelbar anslutning till, fordonet. Rökförbudet gäller såväl Trafikföretagets anställda som resenärer och gäller såväl vid körning med resenärer som vid tomkörning även vid väntetid.*

7.3 Vägfordon

7.3.1 Krav på fordon samt samråd vid anskaffning

Trafikföretaget skall vid utförandet av Trafikuppdraget använda funktionsdugliga fordon som uppfyller de funktionskrav som anges i dokumentet Buss 2010 och som specificeras i Kravspecifikationen, bilaga [●]. Fordon som uppfyller de branschgemensamma rekommendationerna , men eventuellt inte uppfyller ett i beställningsformuläret angivet optionskrav enligt Buss 2010 ska inte diskvalificeras för trafik i avtalsområdet.

Trafikföretaget äger rätt att planera och utföra trafikuppdraget med olika storlek och typer av fordon under förutsättning att de grundläggande funktions- och designkraven uppfylls.

I övrigt se Bilaga [Övriga bestämmelser under denna punkt läggs lämpligen i en särskild bilaga.].

7.3.1.1 *Fordonsdesignen ska följa beställarens designprogram med betydande plats för profilering av Trafikföretaget. Parterna ska verka för att fordonsdesignen ska skapa en tydlig igenkänning för kunderna för den aktuella trafiken enligt detta avtal.*

7.3.1.2 *Anskaffning av fordon (nyanskaffning eller ersättning) som skall användas i linjetrafik skall utan dröjsmål i förväg skriftligen godkännas av Beställaren efter kontroll av att Kravspecifikationen är uppfylld avseende fordonet i fråga.*

7.3.1.3 *Eventuell anpassning av fordon inom ramen för upphandlade avtalet skall bekostas av Trafikföretaget och berättigar inte till någon ersättning från Beställaren.*

7.3.2 Fordonsförteckning

7.3.3 *Beställaren använder sig av fordonsdatabasen FRIDA. Det innebär att Trafikföretaget skall redovisa fordonens egenskaper direkt i den webbaserade fordonsdatabasen. Samtliga fordon som ingår i Trafikuppdraget skall vara inlagda i FRIDA vid trafikstart. I FRIDA skall också kontinuerligt (tre gånger per år) Trafikföretaget redovisa körda kilometer, genomsnittlig bränsleförbrukning samt andel icke-fossila bränslen (andel av total mängd bränslen, dvs. fossila och icke-fossila).*

7.3.4 Kontrollbesiktning

7.3.4.1 *Eventuella påpekanden från Svensk Bilprovning skall utan dröjsmål åtgärdas av Trafikföretaget.*

7.3.4.2 *För uppföljning av fordonens standard har Beställaren rätt att regelmässigt eller som stickprov ta del av protokoll från besiktning vid Svensk Bilprovning samt dokumentation över hur fordonsbrister avhjälpas.*

7.3.5 Extra bromskontroll

Samtliga bussar (9-30 pass och > 30 pass) skall, utöver ordinarie kontrollbesiktning, årligen genomgå extra bromskontroll.

7.4 *Kommunikation*

7.4.1 *Samtliga fordon som används i trafiken enligt Avtalet skall vara utrustade med Beställarens kommunikationssystem, inkluderandes även godkänd larmfunktion vid exempelvis olyckor och överfall, om inte annat särskilt överenskommes mellan Parterna.*

7.4.2 *Beställaren tillhandahåller kostnadsfritt utrustning och svarar för planerat underhåll och omfattande reparationer av utrustning. Trafikföretaget svarar för daglig tillsyn samt montering och demontering som framgick vid upphandlingen. Trafikföretaget svarar även för förlust av utrustning och för skador på utrustning oavsett eget vållande.*

7.4.3 *Trafikföretaget ansvarar för bemanning av de basenheter som krävs för att upprätthålla kommunikation.*

7.4.4 *Kommunikationssystemet skall bestå av ett fungerande högtalarsystem att användas, genom automatiska hållplatsutrop men även för manuella utrop, för utrop vid hållplatser och stationer samt för övrig trafikinformation till resande.*

7.4.5 *För kommunikation till resande gäller särskilt följande om inte annat överenskommits mellan Parterna:*

7.4.5.1 *Hållplatsutrop göras i stadstrafik vid samtliga hållplatser;*

7.4.5.2 *Hållplatsutrop göras i regionaltrafik för samtliga byteshållplatser och större knutpunkter i linjenätet.*

Utöver vad som ovan stadgas skall i regional busstrafik hållplatsutrop även ske vid specifika hållplatser om resande så begär.

7.4.5.3 *Samtliga fordon som är i trafik skall vara korrekt skyltade med linjenummer och/eller destination. För bussar gäller specifikt att fordonet under tomkörning skall skyltas "Ej i trafik".*

7.5 *Trafiksäkerhet*

7.5.1 Allmänt

Utförande av Trafikuppdraget skall kännetecknas av högt ställda krav på säkerhet. Detta krav gäller primärt trafiksäkerhet för resenärer, personal och övriga trafikanter, men också säkerhet för personalen i deras arbete i form av åtgärder för att minska risk för arbetsskador, arbetsmiljöhot, yttre hot och överfall m.m.

7.5.2 Respekt för trafikregler

7.5.2.1 Transporterna skall utföras på ett sådant sätt att kraven på hög trafiksäkerhet tillgodoses såväl för kunder, personal som för övriga trafikanter. Det är därför ett centralt krav att gällande trafikregler följs, att hastighetsbegränsningar följs, att säkerhetsavstånd hålls till andra fordon samt att körningen i övrigt genomförs på ett sådant sätt att risken för olyckor och tillbud minimeras.

7.5.2.2 Om de körtider som finns i tidtabellen inte är tillräckliga för en trafiksäker körning skall utan dröjsmål samråd ske mellan Trafikföretaget och Beställaren om behov av körtidsjustering.

7.6 *Förstärkningstrafik*

7.6.1 Uppstår behov av förstärkningstrafik utöver det trafikutbud som anges i Trafikuppdraget skall Trafikföretaget sätta in erforderlig förstärkningsresurs samt meddela Beställaren detta. Beställaren skall utan dröjsmål ta ställning till beställning av förstärkningstur.

7.6.2 För de fall behov av förstärknings uppstår akut skall Trafikföretaget utföra förstärkningsersättningstrafiken och meddela Beställaren så snart som möjligt därefter.

7.6.3 Trafikföretaget skall vid akut behov av förstärknings samarbeta med andra trafikföretag inom trafikområdet för att minska resenärernas väntetid i största möjliga utsträckning.

7.6.4 Om behovet av förstärkningstrafik upphör skall förstärkningstrafiken avslutas omgående.

7.6.5 Trafikföretaget skall redovisa utförd förstärkningstrafik till Beställaren en gång per månad. Sådan redovisning skall ske skriftligen.

8. **Kvalitet avseende utförandet**

För att öka antalet resande med kollektivtrafik skall Trafikföretaget, vid utförandet av Trafikuppdraget, säkerställa att erforderlig kvalitet uppnås och vidhålls i hela trafikuppdraget.

9. **Biljetthantering och intäkter**

9.1 *Pris*

Vid Avtalets ingående gäller de priser för resa inom Trafikuppdraget som framgår av bilaga [●] ("Prislistan"). Eventuella ändringar av Prislistan skall överenskommas mellan Parterna varvid Beställaren har beslutanderätt om inte enighet kan nås. Sådan ändring skall dock beakta Parternas intention att öka antalet resande och prissättningen skall därmed inte motarbeta detta syfte.

9.2 *Färdbevis*

9.2.1 Beställaren skall tillhandahålla de färdbevis som enligt gällande prislista skall användas för försäljning till resande.

9.2.2 För biljetthanteringen inkluderande kontroll av färdbevis samt utfärdande av desamma tillhandahåller Beställaren erforderlig utrustning och reservutrustning. Beställaren ansvarar för att utrustningen fungerar och löpande underhåll utförs. Trafikföretaget har skyldighet att tillse att byta ut icke fungerande utrustning till

fungerande sådan. Vid ytterligare behov av underhåll eller reparationer ansvarar Beställaren, på anmaning av Trafikföretaget, för att sådant underhåll utförs samt att Trafikföretaget tillhandahålls ersättningsutrustning för det fall så behövs. Trafikföretaget äger rätt att upprätta egna försäljningsställen.

9.3 Trafikföretaget skall tillse att utrustning för biljetthantering förvaras på betryggande sätt när sådan utrustning inte används, samt skall tillse att utrustningen hanteras på ett sätt som inte äventyrar dess hållbarhet. Förlust eller skada av utrustningen skall ersättas av Trafikföretaget oavsett vållande.

9.4 *Kontroll av färdbevis*

Trafikföretaget ansvarar för att kontroll av resandens färdbevis sker vid varje påbörjad resa.

9.5 *Redovisning av antalet resande*

För att kunna utvärdera huruvida målen med ökat antal resande inom kollektivtrafiken uppfylls skall Beställaren [månatligen] tillhandahålla Trafikföretaget en redogörelse över antalet resande,, inom det geografiska område som omfattas av detta Avtal. Sådan redovisning skall tillställas Trafikföretaget snarast möjligt, dock senast 5 dagar efter månadens slut.

10. Tidtabells- och utbudsplanering

Förslag till tidtabell avseende de linjer och turer som inom Trafikuppdraget skall företas med buss skall framtas av Trafikföretaget och överlämnas till Beställaren för godkännande senast fyra (4) månader innan det att trafiken enligt tidtabellen skall påbörjas. Det åligger därefter Beställaren att senast tre (3) månader innan trafiken skall påbörjas fastställa tidtabellen.

Trafikföretaget äger rätt att föreslå ändrade linjesträckningar och turintervall samt införande av nya linjesträckningar, vilket ska godkännas av Beställaren

11. Uppföljning av utförandet av Trafikuppdraget

11.1 *Revision och andra kontroller*

11.1.1 För att säkerställa att Trafikuppdraget utförs i enlighet med detta Avtal äger Beställaren rätt att företa revision avseende Trafikföretagets utförande av uppdraget.

11.1.2 Vid begärd revision skall Trafikföretaget inom skälig tid efter sådan begäran ge Beställaren, eller tredje man som Beställaren anvisar, samt Trafikföretagets interna eller externa revisorer och berörda myndigheter tillträde till Trafikföretagets lokaler, dess personal samt till data, system och handlingar hänförliga till Trafikuppdraget. I händelse av akut behov att genomföra revision, t.ex. påkallat av myndighet, skall Trafikföretaget och relevant myndighet äga rätt att genomföra en sådan revision omgående. Trafikföretaget skall tillse att eventuell underentreprenör ger Beställaren och myndighet i förkommande fall, tillträde för revision i enlighet med vad som anges i denna punkt 11.1.2.

- 11.1.3 För att underlätta vid revision åligger det Trafikföretaget att kontinuerligt dokumentera eventuella avvikelser från vad Parterna i detta Avtal överenskommit skall gälla vid utförandet av Trafikuppdraget samt eventuella händelser som har påverkan på trafiksäkerheten. Detta inkluderar, men är ej begränsat till, besiktningsprotokoll, protokoll från säkerhetsrevision vid, dokumentation med anledning av trafikolyckor, dokumentation avseende synpunkter och klagomål från resanden samt dokumentation avseende synpunkter och klagomål från Trafikföretagets personal.
- 11.1.4 I tillägg till vad som anges ovan, och utöver sådana kontroller och uppföljningar som Beställaren kan genomföra utan att det stör Trafikföretagets utförande av Trafikuppdraget, vilket Beställaren alltid har rätt att genomföra, äger Beställaren alltid rätt att när som helst stickprovsvis själv eller genom tredje man som Beställaren anvisar, kontrollera Trafikföretagets trafikutövning, tidhållning, hantering av färdbevis och andra delar av Trafikuppdraget. Beställaren äger även rätt att genomföra kundorienterade kvalitetsmätningar bland resanden.
- 11.1.5 Vardera Part skall bära sina egna kostnader hänförliga till revision och stickprovskontroller, inklusive kostnader för externt stöd. Trafikföretaget skall dock ersätta Beställaren för dess revisionskostnader om revisionen utvisar att Trafikföretaget har väsentligen brustit i sina åtaganden enligt Avtalet. För det fall fel/avvikelse av redovisad utbetalning av trafikintäkter upptäcks vid revisionen skall Trafikföretaget, förutom att omedelbart utbetala det felaktiga beloppet, även betala dröjsmålsränta på beloppet jämlikt bestämmelserna i 6 § räntelagen samt svara för Beställarens revisionskostnader.
- 11.1.6 Vid revision enligt denna bestämmelse skall särskild hänsyn skall tas till Trafikföretagets behov av sekretess och skydd av affärs- och företagshemligheter.
- 11.2 *Rapporter*
- 11.2.1 Trafikföretaget skall som en del i parternas gemensamma förbättringsarbete månatligen rapportera till Beställaren eventuella brister i avtalad kvalitet som Trafikföretaget uppmärksammat vid utförandet av Trafikuppdraget. Sådan rapportering skall bl.a. avse:
- 11.2.1.1 Sammanställning över inställda turer;
- 11.2.1.2 Sammanställning över turer där försening om minst [*X minuter kopplat till vite*] minuter i förhållande till tidtabell har förekommit;
- 11.2.1.3 Sammanställning över turer där föraren eller ombordpersonalen på grund av platsbrist varit tvungen att neka påstigande;
- 11.2.1.4 Sammanställning över turer där betalning ej har kunnat insamlas från resanden på grund av fel i biljettsystemet; och
- 11.2.1.5 Sammanställning över de tillfällen då föraren varit tvungen att ta aktuellt fordon ur trafik under pågående tur och där ersättningsfordon har behövt tillsättas.
- 11.3 *Åtgärder vid brist i kvaliteten*

- 11.3.1 För det fall kvaliteten enligt punkt 8 ovan inte kan uppnås och upprätthållas skall Parterna gemensamt identifiera kvalitetshöjande åtgärder vilka skall implementeras som en del av Trafikföretagets åtaganden enligt detta Avtal.
- 11.3.2 Brister i kvaliteten som leder till att resanden är berättigad till ersättning eller annan form av kompensation skall till fullo erläggas av Trafikföretaget oaktat om anspråket är riktat mot Beställaren.

12. Miljö

- 12.1 Vid utförandet av Trafikuppdraget åligger det Trafikföretaget att tillse att vid var tid gällande miljölagstiftning efterlevs. Därutöver skall Trafikföretaget vid utförandet av Trafikuppdraget även beakta och efterleva branschens gemensamma miljöprogram, bilaga [•]. Därutöver skall Trafikföretaget vid utförandet av Trafikuppdraget även, uppfylla de funktionskrav Beställaren angivit i beställningsformuläret i det branschgemensamma miljökravsdokumentet, bilaga [] samt aktuell kommuns VA-verks regler för avloppsvatten gällande tvätthallar och depåer. Bilaga [Övriga bestämmelser under denna punkt läggs lämpligen i en särskild bilaga.].
- 12.2 *Det åligger Trafikföretaget att ha vetskap och kunskap om aktuell miljölagstiftning och att ständigt hålla sig uppdaterad på vad som gäller inom branschen.*
- Det gäller även att bussparkens tekniska sammansättning avseende Euro-standard (inklusive tilläggsutrustning), motortyp och ålder i form av fordonsförteckning med relevanta uppgifter skall rapporteras i databasen FRIDA.*
- 12.3 *För att säkerställa efterlevnaden av gällande miljölagstiftning samt de råd och rekommendationer som anges i punkt 12.1 ovan skall Trafikföretaget [årligen] upprätta en miljöredovisning varvid följande uppgifter skall ingå:*
- 12.3.1 *Uppgifter om farligt avfall, inkluderande mängduppgift om hanterat avfall, och kontrollrutiner;*
- 12.3.2 *Förteckning inklusive produktblad över de kemiska produkter som används av Trafikföretaget; och*
- 12.3.3 *Uppgifter avseende depåanläggningens drift gällande uppvärmning, el- och vattenförbrukning.*

13. Anpassning för funktionshindrade

- 13.1 Parterna är överens om att behovet av ökad handikappanpassning av den allmänna kollektivtrafiken och en ökad integration av allmän och särskild kollektivtrafik utgör en nödvändig och önskvärd utveckling under de närmast kommande åren.
- 13.2 Som ett led i detta arbete krävs en mer flexibel och tillgänglig allmän kollektivtrafik, samtidigt som det i den *särskilda kollektivtrafiken** bör ske en ökad samordning av olika restyper. Vidare måste skapas nya integrerade trafikformer som kan lösa transportbehoven för flera olika grupper av resande. (*avser typ färdtjänst, anropsstyrd trafik)

13.3 Parterna skall arbeta för att för att åstadkomma en positiv utveckling i detta avseende.

14. Stationer , hållplatser och terminaler

14.1 Beställaren ansvarar för underhåll och utrustning av de stationer, hållplatser och terminaler som specificeras i Trafikuppdraget utan krav på ersättning från Trafikföretaget. Om annan överenskommelse träffas mellan Beställaren och Trafikföretaget avseende hållplatsunderhåll skall detta regleras i separat avtal mellan Parterna.

14.2 Trafikföretaget skall trafikera de hållplatser och bytespunkter som Beställaren utser och som specificeras i Trafikuppdraget.

14.3 Parterna skall gemensamt utveckla linjetrafik för att öka resandeantalet. Parterna skall därmed gemensamt verka för anläggande av nya hållplatser och stationer när så bedöms nödvändigt.

14.4 Trafikföretaget skall till Beställaren eller till den Beställaren utser erlagga vid var tid gällande ersättning för nyttjande av stationer, hållplatser och terminaler. Om ersättningen inte framgår vid avtalstecknande utan införs under avtalets löptid skall detta ske efter förhandling och överenskommelse mellan Parterna.

15 Depåer och verkstäder (i tillämpliga fall)

Beställaren upplåter under detta Avtals giltighet följande depåer/verkstäder för Trafikföretaget: *räknas upp, adress och fastighetsbeteckning mots.* För varje enhet har ett särskilt hyresavtal upprättats denna dag Bilaga x

16 Marknadsföring

Beställaren ansvarar för den övergripande marknadsföringen av kollektivtrafiken. Trafikföretaget ansvarar för den lokala marknadsföringen och försäljningsbearbetning av den egna trafiken. Parterna skall ta fram en gemensam marknadsplan inför varje trafikår. I marknadsplanen detaljregleras skillnaden mellan den övergripande och den lokala marknadsföringen.

Parterna skall samråda innan Trafikföretaget uppför in- och utvändig kommersiell reklam på de fordon som används för utförandet av Trafikuppdraget.

17 Information till resenärer samt informationsinsamling

Beställaren ansvarar för information till resenärerna i form av tidtabeller och annat informationsmaterial, annonsering om trafik- och prisförändringar samt för telefonupplysning.

Beställaren har rätt att genomföra trafikundersökningar och trafikräkningar. Trafikföretaget skall medverka till att underlätta sådana undersökningar. Vid begränsade, lokala och manuella trafikundersökningar eller trafikräkningar samt vid trafikräkningar där biljettmaskinsutrustningen används skall Trafikföretagets anställda medverka utan extra kostnad för Beställaren.

18 Reklamationer

Trafikföretaget ansvarar för att resenärer som önskar framföra synpunkter på trafiken eller ställer anspråk på ersättning bemöts vänligt och serviceinriktat, samt att synpunkter vidarebefordras till Beställaren. Trafikföretaget har att ersätta resenärer för all ersättning som utgår enligt restidsgaranti angiven i förfrågningsunderlag. Resegarantin kan förändras efter förhandling mellan parterna.

19 Hittegoods

Personliga tillhörigheter som kvarglömts i fordonen skall omhändertas av Trafikföretaget för ägarens räkning. Trafikföretaget skall förvara omhändertagna tillhörigheter i minst tre (3) månader samt ansvara för att de kan återlämnas till dess rättmätiga ägare. Hittegodset skall hanteras på en plats centralt i trafikområdet som skall hållas öppet på tider anpassade efter resenärernas behov.

20 Beställningstrafik

20.1 Trafikföretaget äger rätt att utnyttja de fordon som används vid utförande av Trafikuppdraget till beställningstrafik under förutsättning att beställningsuppdraget inte påverkar utförandet av Trafikuppdraget.

21 Viten

21.1 Trafikföretaget skall betala vite för varje brott mot Avtalet enligt vad som framgår i punkt 21.3 till 21.6. Trafikföretaget skall inte betala vite om det kan visa att brott mot Avtalet som är vitesbelagt skett utom Trafikföretagets kontroll.

21.2 Trafikföretagets ansvar enligt denna punkt 21 innefattar skyldighet att till Beställaren rapportera brott mot Avtalet som är vitesbelagda så snart sådant brott kommit till Trafikföretagets företagsledning eller trafikledning kännedom, dock senast tjugofyra (24) timmar därefter. Om Trafikföretaget underlåter att rapportera inom angiven tid skall dubbelt vite utgå för den aktuella händelsen.

21.3 *Inställda turer*

Om tur ställs in på grund av brist på fordon eller förare skall Trafikföretaget betala vite om [●] kronor per inställd tur.

21.4 *Fel avgångstid*

Om tur avgår för tidigt från, eller är mer än [antal] minuter försenad till reglerhållplats eller ändhållplats skall Trafikföretaget betala vite om [●] kronor per tur med sådan tidsavvikelse.

21.5 *Bristfällig biljetthantering*

Om tur körs utan fungerande biljettsystem eller med förare eller ombordpersonal som saknar utbildning och därmed inte kan tillämpa biljettsystemet skall Trafikföretaget betala vite om [●] kronor per tur.

21.6 *Fordon som inte uppfyller uppställda krav*

Om trafikering sker med fordon som avviker från Avtalets kravspecifikation skall Trafikföretaget betala vit om [●] kronor per fordon och dygn som sådant fordon används.

22 Väsentliga och oförutsebara förändringar

Om det sker förändringar av lagar, skatter, avgifter, lokala miljöbestämmelser som Avtalet baseras på och som medför väsentliga förändringar kan endera Part påkalla förhandling om ändring av Avtalet. Vid bedömning om en sådan förändring är väsentlig skall särskilt beaktas branschens marginaler och inte avtalets omsättning.

Förhandling enligt bestämmelsen ovan skall vara inriktad mot att återställa den grundläggande balans som Avtalet hade haft om förändringen inte ägt rum.

23 Avtalstid och uppsägning

23.1 Avtalet träder i kraft på Avtalsdagen och gäller till och med [●].

23.2 Parterna kan överenskomma om en förlängning av Avtalet med [antal] år i taget. Överenskommelse om förlängning skall senast ske 18 månader före Avtalets upphörande.

23.3 Avtalet kan endast förlängas två gånger. Vid utgången av den andra förlängningsperioden upphör Avtalet att gälla utan uppsägning.

23.4 Parterna har rätt att när som helst under avtalstiden skriftligen säga upp Avtalet till omedelbart upphörande om den andra Parten i väsentligt hänseende bryter mot Avtalet och den Parten inte vidtagit rättelse inom trettio (30) dagar från skriftligt påpekande av den andra Parten.

23.5 Den avtalsbrytande Parten är vid förtida upphörande enligt ovan skyldig att ersätta den andra Parten den skada som den Parten kan lida till följd av avtalsbrottet, t.ex. då Beställaren med kort varsel tvingas köpa tjänster från tredje man, anskaffa alternativa transporter etc. Parts ansvar är dock begränsat till

direkt skada och omfattar alltså inte indirekta skador som, t.ex. förlorad goodwill eller förlorad handelsvinst och att krav framställs inom skälig tid.

- 23.6 Vid uppsägning enligt ovan skall Part begränsa sin skada.
- 23.7 Beställaren har vidare rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande om Trafikföretaget, eller det företag som lämnat garanti för Trafikföretagets förpliktelser enligt Avtalet, träder i likvidation, kan bedömas ha kommit på obestånd, inleder ackordsförhandlingar, ställer in betalningar, försätts i konkurs eller blir föremål för motsvarande åtgärder enligt utländsk rättsordning.
- 23.8 Beställaren har dessutom rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande om Trafikföretaget, eller någon av Trafikföretagets underentreprenörer som Trafikföretaget anlitar för utförande av en väsentlig funktion i Avtalet, inte uppfyller de krav som ställs på Trafikföretaget respektive underentreprenören.

24 Ansvar och ansvarsbegränsningar

24.1 Trafikföretaget

Trafikföretaget skall hålla Beställaren skadeslöst för varje anspråk från tredje man, anställda hos Trafikföretaget eller anställda hos Beställaren vad gäller sak- eller personskada liksom för ren förmögenhetsskada, som framställs inom ramen för Trafikuppdraget.

24.2 Beställaren

- 24.2.1 Beställarens ansvar under Avtalet för alla åtaganden och åtgärder eller underlåtenhet eller för uppsägning eller hävning av Avtalet, är under alla förhållanden begränsat till dels den direkta skadan som Trafikföretaget kan visa att denne har lidit, dels som högst ett ersättningsbelopp motsvarande sex (6) månaders ersättning för utförande av grundtrafik enligt Avtalet.
- 24.2.2 Beställaren ansvarar under inga omständigheter för indirekt skada såsom förlorad handelsvinst, goodwill eller annan skada.

25 Sekretess

Parterna åtar sig att inte för utomstående avslöja någon information som en Part mottagit från den andra Parten och som är av sådan art att den är att betrakta som den andra Partens affärshemlighet. Parternas åtagande enligt denna punkt är begränsat till svensk lags möjligheter att hemlighålla information. Om endera Part lämnar ut information med stöd av föregående mening skall dock den Parten, i den mån det är möjligt med beaktande av bland annat de tidsfrister som följer av gällande svensk lag, samråda med den andra Parten rörande utlämnande av informationen i fråga. Oaktat det föregående har Part rätt att lämna ut sådan information som anges ovan till tredje part i den mån det skäligen krävs för Parts fullgörande av sina åtaganden enligt Avtalet.

26 Överlåtelse av Avtalet

- 26.1 Beställaren har rätt att överlåta detta Avtal till annan för ändamålet bildad trafikhuvudman enligt lag om huvudmannaskap för viss kollektiv persontrafik (1978:438) eller motsvarande ny lagstiftning.
- 26.2 Trafikföretaget rätt att överlåta detta Avtal till annan under förutsättning av Beställarens i förväg skriftliga godkännande.

27 Ändringar och tillägg

Tillägg och ändringar till Avtalet skall upprättas skriftligen, undertecknas av behörig person hos respektive Part och biläggas detta Avtal för att äga giltighet.

28 Meddelanden

För kommunikation mellan Beställarens kontor och Trafikföretagets kontor krävs att Trafikföretaget kan nås via telefon och e-post.

29 Force Majeure

- 29.1 Part är befriad från att fullgöra åtagande enligt Avtalet om sådant utförande hindras eller oskäligt betungas till följd av händelse som är utanför Parts kontroll såsom exempelvis krig, mobilisering, myndighetsbeslut, laglig arbetskonflikt som Part inte kunnat påverka, naturkatastrof, brand, explosion, rekvisition, andra extrema yttre omständigheter som hindrar trafiken eller annan liknande händelse. Till händelse utanför Trafikföretagets kontroll skall inte inräknas strejk, blockad, lockout eller annan arbetskonflikt som beror av att Trafikföretaget inte följer på marknaden gängse tillämpade regler, principer och tillämpliga kollektivavtal. Trafikföretaget har att visa att konflikt som nyss sagts inte beror på Trafikföretaget.
- 29.2 Part är skyldig att omgående underrätta andra Parten när händelse av ovan nämnt slag inträffar. Part är skyldig att genast utföra aktuellt åtaganden så fort händelse av ovan nämnt slag upphör.
- 29.3 Om händelse av ovan nämnda slag inträffar och om hindret eller den oskäligt betungande effekten kan antas varaktigt bestå, äger värdera Parten rätt att säga upp Avtalet till upphörande med iakttagande av sex (6) månaders uppsägningstid. Trafikföretaget har därvid rätt till ersättning lägst till tidpunkten för Avtalets upphörande.
- 29.4 Om utförande av Trafikuppdraget, på grund av omständigheter som avses ovan, inte utförs eller blir onödig, t.ex. med anledning av tidsfördröjningen eller att trafiken på grund av aktuell händelse ej längre är behövlig, är Trafikföretaget inte berättigad till någon ersättning enligt Avtalet för åtagandet.

30 Tillämplig lag

Avtalet är upprättat och skall tolkas enligt svensk materiell rätt.

31 Tvistelösning

31.1 Uppkomna tvister skall om möjligt lösas i samförstånd mellan Parterna.

31.2 Om Parterna inte skulle lyckas lösa en tvist i samförstånd, skall sådan tvist angående tillämpningen av Avtalet avgöras av allmän domstol.

* * * *

Detta Avtal har upprättats i två originalexemplar, varav Parterna tagit var sitt.

Datum:

Datum:

Ort:

Ort:

Klicka här och skriv partens namn

Klicka här och skriv partens namn

Namn:

Namn:

Position:

Position